

KONSERT TARIXI VA BADIY JAMOALAR FAOLIYATI

Asal Xayriddinova Farhod qizi

O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti 3-kurs talabasi

mominmirzoxolmominov@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada konsert tarixi va badiiy jamoalarning rivojlanishi, tashkil etilishi, faoliyati, tarixi, musiqaning inson hayotidagi ahamiyati, uning jamiyat tomonidan qabul qilinishi va rivojlanishi haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: Musiqiy asar, konsert, opera, paritura, rejissyor, dirijyor, sahna, opera, teatr.

Qadimgi davrlarda musiqadan ko'proq diniy marosimlardan bo'lgan hayit bayramlari va diniy bayramlarda foydalanishgan. Tinglovchilardan ko'ra cholg'uchilar ko'proq bo'lgan, sababi musiqani tinglovchi va qadrllovchilar kam bo'lgan. Musiqa faqat zodagonlarning saroylari davlat kengashlari uchun sahnaviy ko'rinishlar orqali va xalqning e'tiborini tortib borgani tarixiy manbalarda yozilgan. Keyingi davrlarda musiqani va ochiq sahnalardagi o'ziga xos teatrni jonglyorlar (ko'zboylog'ichlar) ishtirokidagi tomoshalar bilan bog'liq holda ko'rishgan. Har bir kasb egasi musiqani o'z kasb-hunarlariga oid tomoshalar orqali qabul qilganlar. Saroy zadoganlar podshohlarning saroyidagi tantanalari, shahzodalarning tug'ilishi va ularning nikoh marosimlari, diniy marosimlarda, hunarmandlar o'zlarining hunarlari bilan bog'liq marosimlarda tomosha qilganlar va tinglaganlar.

Notali tizimni tinglash va har xil ovoz beradigan musiqa asboblari yasash, ularni targ'ib etishga bo'lgan ehtiyoj sal keyinroq-mana shu soha vakillarining qiziqishlari, mehnatlari orqali dunyoga keldi. Tarixdan ma'lumki, insoniyat yashar ekan, har bir ehtiyojga yarasha mana shu ehtiyojni qondirish borasida odamlar kerakli asbob-anjom, mehnat qurollari ixtiro qilib borganlar. Masalan, toshni toshga urib olov chiqarilgandek, ov qilib, tirikchilik qilinganidek.

Keyinroq, ya'ni uyg'onish davrida aristokratik musiqa tug'ildi, musiqiy asboblarning ko'plab turlari yasaldi va qo'llana boshlandi, zodagonlar saroylarida musiqani mukammal egallagan musiqashunoslar, cholg'uchilar, mashshoqlar yangi-yangi repertuarlar yaratilishiga sabab bo'ladigan musiqiy namunalarni ijod qila boshladilar. Va bu o'z o'rnida zodagonlar uchun boshqa toifa, oddiy xalq uchun boshqacha toifa musiqachilar guruhining shakllanishiga sabab bo'ldi. Musiqa esa xalq va elitaga bo'lindi. Yevropada saroy ayonlari va musiqachilar bugungi ijodiy uyushmalarga o'xshagan tabaqalarga birlashishdi. Bu tabaqalar saroy musiqachilari musiqani yaratish va ijro etish uchun ta'riflarni tasdiqladilar, turli bayram va tantanalarda musiqa ijrosining monopoliyasiga egalik qildilar.

Har sohada bo'lgani kabi ma'lum doiradagi hukmron tabaqa vakillari musiqiy ijodiyot, hamda musiqaning ijro etish va tarqatish shakllariga bevosita ta'sir eta boshladi. Muayyan musiqiy janrlardan biri masalan, opera hukmronlik qiluvchi tabaqalarning hokimiyat va nufuz ramziga aylandi.

Zamon o'zgarib borgan sari musiqada ham rivojlanish tendensiyasi boshlandi, birinchi ommaviy pullik konsertlarning vujudga kelishiga sabab bo'ldi. G'arbda ommalashgan sahna namoyishlari, mustaqil konsert nomerlarini targ'ib qilish maqsadida Germaniya va Angliyadagi aristokratlarning ayrimlari konsert zallarini yaratdilar. Musiqiy asarlar ham, mukammal ijrolar ham o'z tomoshabinlariga ega bo'lib bordi va endi musiqa "tovar"ga aylandi, ya'ni musiqani, shu jumladan uning partiturasini va musiqiy asarning ijrosini baholash zaruriyati kelib chiqdi. Keyinchalik musiqiy asarlarga ehtiyoj oshib borgan sari yangidan-yangi asarlar ham dunyo yuzini ko'ra boshlaganini tarix tasdiqlaydi.

XIX-XX asrlarda musiqiy asarlar, sahna asarlarini sahnaga olib chiqish va bu asarlarning o'z muxlislari-ixlosmandlarini egallashiga imkoniyatlar ochildi. Ayniqsa, G'arbda o'sha davrning kibor oilalari-aristokratlar uchun opera eng sevimli musiqa turi bo'lib xizmat qildi. Opera san'atiga qiziqish va ixlos shu darajaga yetdiki, o'z-o'zidan musiqiy ohanglarni saralash, ko'pchilik musiqa asbobi cholg'uchilarining bir maromdagi ohang ishtirokini ta'minlash va xalqqa yetkazish uchun drijyorlarga ehtiyoj sezildi.

XIX asrning ikkinchi yarmida musiqa san'atida "Drijyorlik hukmronligi" tushunchasiga asos solindi.

Madaniyat va san'at sohasining rivojlanishi, yangi-yangi qirralarning yuz ochishi keyinroq klassik, mumtoz, pop, ommabop, yoshlarbop musiqiy chiqishlar o'z muxlislarni topdi. Klassik ijrolar yoshlari ulug'larni, mumtoz musiqiy chiqishlar xalqning yana bir ziyoli qatlamini, ommabop qo'shiqlar odamlar gavjum bo'lgan joylardagi aholi qatlamlarini qiziqitira boshladi. Va bu davrda musiqaga ko'proq ilmiy, savodli, ziyoli kishilar alohida mehr qo'ya boshladi.

Xalqning musiqaga bo'lgan ishtiyoqini radioning kashf etilishi, patefon, grammofon plastinkalarining yaratilishi singari yangiliklar yanada oshirdi va bu o'z navbatida musiqani tushunish, qadrlash va yangi san'at namunalarni targ'ib qilishning o'ziga xos maktabini ochdi. Yaratilgan yangi san'at asarlari, musiqa asarlari grammofon va radio orqali tinglovchiga uzatilishi, uzatilgan musiqiy asarlarning jozibadorligi yangidan-yangi yo'nalishlarga yo'l ochib berdi. Natijada san'atning juda ko'p yangi yo'nalishlari pop, rok, mumtoz, xalq, jaz musiqasi san'ati singari talabgorlariga ega san'at bozori shakllana boshladi.

Musiqiy san'atdagi qator bosqichlar jamiyat hayotining ajralmas tarkibiga aylana bordi. Ular quyidagicha:

1. Badiiy ta'lim (barcha ta'lim muassasalarida);
2. Musiqaga bo'lgan badiiy ehtiyoj (musiqqa san'atining barcha turlarining alohida o'z ixlosmandlariga ega ekanligi);
3. Ijodkorlik (bastakor uyushmasi, kompozitorlar uyushmasi);
4. Badiiy asarlar (konsert, ovoz yozish), musiqiy ovozlarning haqiqiylikini ta'minlash maqsadida ularni muhofaza qilish va saqlash)
5. Musiqiy asarlarga ommani jalb qilish va tarqatish (musiqiy dasturlar, taqdimotlar)[1:64] Musiqiy asarlar rivojlanib borgani sari, ular jamlanib xalqqa namoyish etish uchun konsertlar tashkil etila boshlandi.

Konsert faoliyati nima?

“Konsert” so‘zi musiqiy termin hisoblanib, quyidagi ma’noda ishlatiladi:

“O‘zbek tilining izohli lug‘ati”da konsert so‘zining lug‘aviy ma’nolari quyidagicha:

1. Musiqqa asarlari, ashula, raqs va hokazo nomerlarning ma’lum dastur asosida omma oldida ijro etilishi, ommaga ko‘rsatilishi;
2. Simfonik orkestr yoki xalq cholg‘u asboblari orkestrining jo‘ri bilan yolg‘iz bir cholg‘u asbobi uchun yirik musiqqa asari. [2:405]

Konsert-madaniy faoliyatning bir ko‘rinishi sifatida, o‘ziga xosligidan kelib chiqqan holda juda muhim potensial imkoniyatlarga egadir.

Konsert faoliyati deganda, badiiy jamoalar hamda vokal, cholg‘u, raqs, badiiy so‘z ustalarining ommaviy chiqishlarini rejalashtirish va tashkil etish tushuniladi.

Konsert faoliyatining xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- Ijro etilayotgan vokal, cholg‘u va h.k asarlarning janr jihatdan xilma-xilligi;
- Konsert ishtirokchilarining soni (bir pianino ijrochisining yakka konsertidan tortib, bir necha yuzlab odamlarni qamrab oladigan ommaviy teatrlashgan tomoshalargacha) hamda ularning mashhurligi;
- Konsert maydonining tipi va sig‘imi (filarmoniya zali, madaniyat markazi, sport majmualari va h.k)

Ijro etilyotgan repertuarining xarakteriga qarab konsert faoliyatini quyidagi asosiy ikki bo‘limga ajratish mumkin: filarmoniya (grek.phileo-yaxshi ko‘raman, harmonia-garmoniya[3:1]) konserti va estrada konserti. Konsert turlarini bunday tarzda ajratish bevosita ijro etiladigan repertuar bilan bog‘liq bo‘ladi.

Konsert ommaviy tomoshalardan biri bo‘lib, o‘z tarkibida kamida san‘atning 5 ta turini: musiqqa, adabiyot, raqs, teatr va estrada san‘atini qamrab oladi.

Konsert dastlab mumtoz (simfonik, kamer, yakkaxon vokal hamda yakkanoavoz cholg‘u va h.k) musiqqa asarlarini ijro etilishi hamda tinglanishi uchun tashkil etilgan jamoa tadbiri sifatida namoyon bo‘lgan. Birinchi konsertlar 1672-

1678-yillarda Londonda skripkachi J.Banister tomonidan uyushtirilgan. XIX asrda esa konsertlarni turli musiqa jamiyatlari, filarmoniyalar tomonidan tashkil etilishi rivoj topgan. Hozirda konsert atamasi badiiy mazmuniga hamda namoyon bo'lish joyiga qarab-adabiy, raqs, kino, esrtada konsertlari, radio konsertlari va boshqa ma'noda talqin etiladi.

Yevropa mumtoz cholg'u musiqasi janri, bir yoki bir necha yakka navo sozlar va orkestr uchun yozilgan musiqa asari. XVII asrning 1-yarmida Yevropa san'atida vujudga kelgan. Yakkanavoz cholg'u bilan orkestr (yoki cholg'u guruhlari) o'rtasida ijodiy musobaqa, munozara konsertning o'ziga xos xususiyatidir. [4:5]

Ko'rinadiki konsert asosida solist (qo'shiqchi) va orkestrlar (ansambllar)ni taqqoslash va baxslashuv prinsipi yotadi. Binobarin, konsert uchun solist (qo'shiqchi) o'z mahoratini har tomonlama namoyon qilishi asar g'oyaviy mazmunini ochishga yo'naltirilgan mohir ijrosi xarakterlidir. Aslida, konsertni turli janrlar, ijro mahoratining turli ko'rinishidagi musobaqasi deb hisoblash mumkin. Chunki konsertda ijrochining yuksak mahorati, ifoda yo'sini namoyon bo'ladi, undagi har bir nomer bir-biri bilan uzviy bog'langan bo'lishi kerak.

O'zbekistonda faoliyat ko'rsatayotgan badiiy jamoalar haqida so'z borganda ushbu sohaning rivojlanish bosqichiga katta madad bergan Prezidentimizning 2018-yil 27-iyunda imzolangan "O'zbekiston davlat filarmoniyasi faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori nihoyatda ulkan ahamiyatga egadir. Unga ko'ra Madaniyat vazirligi huzurida O'zbekiston davlat filarmoniyasi va uning hududiy bo'linmalari tashkil etildi.

Respublikamiz madaniy hayotida keyingi yillarda ro'y berayotgan quvonarli voqealardan biri badiiy havaskorlik san'atining yangi va davrimizga munosib shakllarining yuzaga kelayotganligidir. Ilgari badiiy havaskorlik san'ati deyilganda, faqat ashula va musiqa to'garaklari tushunilgan bo'lsa, endilikda xalq ashula va raqs ansambllari, maqomchilar, dutorchilar, vokalchilar, xalq teatrlari va opera studiyalari vujudga keldi. Bular o'z-o'zidan paydo bo'lgan emas, albatta.

Shu o'rinda xalq musiqasi janrlari orqasida kuy, qo'shiq, ashula, yalla, lapar, adabiy-musiqiy doston, mumtoz musiqa merosimizning muhtasham turkumlari: Buxoro Shashmaqomi, Xorazm maqomlari, Farg'ona-Toshkent maqom yo'llari, "Tanovor", "Nasrullovi", "Cho'li Iroq", "Surnay navosi", "Girya", "Munjojot" nomida ataluvchi qo'shiqlar alohida mazmun kasb etadi.

Har bir xalqona qo'shiq, xalq og'zaki ijodining namunasi milliy madaniy meros sifatida ardoqlanib keladi. Musiqa san'ati kishilarni go'zallik va nafosat olamiga yetaklaydi, yosh avlodning ma'naviy dunyosini har tomonlama boyitadi, takomillashtiradi, unda oliyjanob fazilatlarining tarkib topishiga ko'maklashadi. [5:11]

Shuningdek, avloddan avlodga o'tib kelayotgan musiqiy asarlar, xalq qo'shiqlari badiiy jamoalar repertuarlarining oltin xazinalaridan joy olgan. Zero: "Xalqimizning "ho'p hayda", "Dali daryo", "Shashmaqom", "O'lan", "Alla", "Ushshoq", "Bayot", "Qora ko'zim", "Ro'molim", "Farang ro'mol boshimda", "Yor-yor", "Qoshi qaro barno yigit" nomli qo'shiqlari o'zining latofati, jozibadorligi bilan asrlar davomida yashab kelmoqda, kishilarning aql-farosat bilan ish tutishga undamoqda". [6:51]

Badiiy jamoalar

"Navroz" ashula va raqs ansambliga 2011-yilda Ravshanoy Sharipova asos solgan. Ansambl o'zbek an'anaviy milliy raqs san'ati madaniy merosini saqlash hamda bugungi zamonaviy raqs ijrochiligi bilan uyg'unlikda ijro etishni amalga oshirib kelmoqda. Bundan ko'zlangan maqsad milliy raqs san'ati an'alarini targ'ib etish, shu bilan bir qatorda zamon talablari asosida yangi ijro uslubida o'zbek raqs san'atini rivojlantirishdan iborat. Shuningdek, ijodiy jamoada, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artistlar G'iyos Boytayev, Aziz Zaripov va xonandalardan O'lmas Ollaberganov, Alijon Isoqovlar faoliyat ko'rsatmoqdalar.

"Navbahor" ashula va raqs ansambli eng yosh jamoalardan biri sifatida o'z faoliyatini 2014-yilda boshlagan. Ansambl o'z faoliyatida o'zbek milliy ashula va raqs san'ati namunalarini chuqur o'rganish, shuningdek, tomoshabinlarga yuqori darajadagi san'at asarlarini taqdim etishni o'z oldilariga maqsad qilib qo'yishgan. Ansambl jamoasi nafaqat respublikamizdagi madaniy tadbirlarda, boshqa chet davlatlarda ham o'z ijodlari bilan faol qatnashib kelmoqda.

"Lazi" ashula va raqs ansambli 1958-yilda tashkil topgan. Komiljon Otaniyozov rahbarlik qilgan ushbu ansambl o'sha davrda "Xorazm ashula va raqs ansambli" deb nomlangan. Ansamblda o'zbek xalq artisti Komuna Ismailova, Roza Sapayeva, Sherozi ota, Nurmamat ota, Fozil Xarratov, Hasan Karimov, Mavluda Oynaqulova, Nurjahon Sattorova, Ilgiza Zaripova, Zamira G'afforova va boshqalar faoliyat ko'rsatganlar.

"Bulbulcha" bolalar ashula va raqs ansambli 1970-yilda O'zbekiston teleradiokompaniyasi qoshida Shermat Yormatov rahbarligida faoliyatini boshlagan. Shermat Yormatov yaratgan "Chitti gul", "Chillak o'yini", "Lola sayli", "Assalom hayot" qo'shiqlari jajji boajonlarning sevimli qo'shiqlariga aylanib, "Bulbulcha" ansamblining ramzi sifatida yangray boshladi. Ushbu ansamblda O'zbekistonda 5 yoshdan 18 yoshgacha bo'lgan bolalar qo'shiq olami va san'ati bilan oshno bo'lib, jajji bolalarning boy ichki olamini dunyo bo'ylab kuylaydilar. Hozirda ansambl tarkibida kichkintoylar xor guruhi, o'rta yoshdagilar (3-7-sinflar) xor guruhi, o'smir-yoshlar xor guruhi (15-20 yoshdagilar) kichkintoylar raqs guruhi,

o'rtta yoshdagi bolalar raqs guruhi, folklor guruhi, vokal ansambli, yosh maqomchilar ansambli va milliy xalq cholg'uchilar guruhlari mavjud.

Haqiqatda, musiqa-inson oromi, shavq-zavqi. U ona allasidan boshlab kishining ongli hayoti davomida unga bir umrlik hamroh bo'lib keladi: u baxtli shodiyona kunlarda ham, og'ir mashaqqatli damlarda ham, jangu-jadallarda ham insonga dalda beradi, ruhini ko'taradi, madad bag'ishlaydi. Shuning uchun Prizidentimiz Shavkat Mirziyoyev bejizga "Musiqa-hech narsa bilan o'lchab bo'lmaydigan beqiyos, ilohiy ta'sir kuchiga egadir", – deb aytmagan ekan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. U.Qoraboyev. "Madaniyat masalalari",-T.: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti. 2010. Bet 64
2. O'zbek tilining izohli lug'ati. 2-jid.-T.: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti. 2006. Bet 405.
3. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi. 2000-2005.
4. O'sha manbaa. 5-jild.
5. Alijon Hasanov. San'at bayramlari va nafosat tarbiyasi. "O'zbekiston" nashriyoti. 123 bet
6. X.Boboyev, Z.G'afurov. O'zbekistonda siyosiy va ma'naviy-ma'rifiy ta'limotlar taraqqiyoti. T: "Yangi asr avlodi". 2001. Bet 51
7. Xolmo'minov, Mo'minmirzo Zokir O'g'Li. "MADANIYAT MARKAZLARIDA TO'GARAKLARNI TASHKIL ETISH MUAMMOLARI." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 102-107.
8. Nilufar, Maratova, and Muminmirzo Kholmuminov. "Requirements for Young Leaders in Culture and Arts Management." *Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education* 2.3 (2023): 5-9.
9. Mo'Minmirzo Zokir, O'G'Li. "TEATR FAOLIYATIDA BOSHQARUV JARAYONLARINI TASHKIL ETISH USULLARI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 57-62.
10. Холмўминов, Мўминмирзо Зокир Ўғли. "САНЪАТ МЕНЕЖМЕНТИ ФАНИНИ ЎҚИТИШДА МЕЪЁРИЙ ХУЖЖАТЛАРНИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ." *Oriental Art and Culture* 2.4 (2021): 123-130.
11. Togonboyeva, Ziyodakhan, and Mominmirza Kholmominov. "LANGUAGE ISSUES IN BEHBUDI." *International Bulletin of Applied Science and Technology* 3.4 (2023): 253-254.
12. Xolmo'minov, Mo'minmirzo Zokir O'g'Li, and Nilufar Laziz Qizi Maratova. "MADANIYAT VA SAN'AT SOHASIDA LOYIHALARGA MABLAG 'JALB ETISH MASALALARI." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 114-118.

13. Xolmo‘minov, Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li. "MADANIYAT BO‘LIM MUDIRLARINING ISH FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 95-101.
14. Xolmo‘minov, Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li. "2017/2022-YILLAR MOBAYNIDA MADANIYAT VA SAN‘AT SOHASIDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR SARHISOBI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 558-567.
15. Mardiyev, Shahbozxon Abdusamad O‘G‘Li, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "BOSHQARUVDA RAHBAR QIYOFASI VA UNING AXLOQI." *Oriental Art and Culture* 4.1 (2023): 391-397.
16. Mardiev, Shahbozxon Abdusamad O‘G‘Li, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "RAHBARLARNING BOSHQARUV QARORLARINI QABUL QILISH VA IJROSINI TA‘MINLASH." *Oriental Art and Culture* 4.1 (2023): 509-514.
17. Mo‘minmirzo, Xolmo‘minov Zokir O‘g‘Li. "YANGI O‘ZBEKISTONDA MILLIY RAQS SAN‘ATIGA QARATILAYOTGAN YUKSAK E‘TIBOR (“LAZGI” RAQSI MISOLIDA)." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 168-172.
18. Mardiyev, Shahbozxon Abdusamad O‘G‘Li, and Xolmo‘minov Zokir O‘g‘Li Mo‘minmirzo. "YANGI O‘ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA YOSH RAHBARLARGA QO‘YILADIGAN TALABLAR." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 243-247.
19. Axmatov, Otabek Murod O‘G‘Li, and Xolmo‘minov Zokir O‘g‘Li Mo‘minmirzo. "YANGI O‘ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA YOSH RAHBAR KADRLARNING O‘RNI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 395-399.
20. Xolmo‘minov, Mo‘minmirzo. "RAHBARNING ISH USLUBIDA IMIJNING O‘RNI." *Educational Research in Universal Sciences* 2.2 (2023): 156-160.
21. Togonbayeva, Ziyodakhan, and Mominmirza Kholmominov. "THE IMPORTANCE OF STATE ADMINISTRATION IN THE FIELD OF CULTURE AND ART IN THE NEW UZBEKISTAN." *International Bulletin of Applied Science and Technology* 3.3 (2023): 275-277.
22. To‘G‘Onboyeva, Ziyodaxon, and Mo‘Minmirzo Xolmo‘Minov. "MADANIYAT VA SAN‘AT SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJ TAJRIBASI." *Oriental Art and Culture* 3.4 (2022): 650-654.
23. Shahbozxon, Mardiev Abdusamad O‘G‘Li, and Xolmo‘minov Zokir O‘g‘Li Mo‘minmirzo. "JAMIYAT IJTIMOY HAYOTIDA MUSIQANING TUTGAN O‘RNI." *Oriental Art and Culture* 3.4 (2022): 568-572.

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-3, ISSUE-6

24. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Mo‘Minmirzo Zokir O‘G‘Li. "BUGUNNING ZAMONAVIY RAHBARI." *Oriental Art and Culture* 3.4 (2022): 184-188.
25. Ashiraliyeva, Malikaxon Qaxramon Qizi, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "YOSHLARNI TARBIYALASHDA MUSIQA TA‘LIMINING MAQSAD VA VAZIFALARI." *Oriental Art and Culture* 3.4 (2022): 374-378.
26. Xolmo‘minov, Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘li. "BADIY HAVASKORLIK JAMOLARI FAOLIYATIGA NAZAR." *Oriental Art and Culture* 3.4 (2022): 257-261.
27. Maratova, Nilufar Laziz Qizi, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "'QOBUSNOMA" ASARIDAGI OILA BOSHQARUVI VA SHAXSIY MUNOSABATLAR XUSUSIDA." *Talqin va tadqiqotlar ilmiy-uslubiy jurnali* 1.7 (2022): 168-171.
28. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "MA‘NAVIYAT VA KITOBXONLIK INSON QALBINI EGALLASH VOSITASI." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 24-30.
29. Xolmo‘minov, Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li, and Nilufar Laziz Qizi Maratova. "MADANIYAT MARKAZLARIGA MALAKALI KADRLARNI JALB ETISH MUAMMOLARI." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 108-113.
30. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "SOHIBQIRON AMIR TEMUR TUZUKLARINING BUGUNGI KUNDA TUTGAN O‘RNI." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 31-35.
31. Maylibayeva, Marjon Ziyadulla Qizi, and Xolmo‘minov Zokir O‘gli Mo‘minmirzo. "YUSUF XOS HOJIBNING BOSHQARUVGA DOIR QARASHLARI VA O‘GITLARINING MAZMUN-MOHIYATI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 318-323.
32. Maratova, Nilufar Laziz Qizi, and Xolmo‘minov Zokir O‘g‘Li Mo‘minmirzo. "O‘ZBEK MILLIY RAQS SAN‘ATI: FAG‘ONA VA XORAZM RAQS MAKTABLARINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 307-312.
33. Xudayberganova, Mahira, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "XORAZM ‘LAZGI’ RAQSI: PAYDO BO‘LISH TARIXI, SHAKLLANISH DAVRI VA TARAQQIYOT BOSQICHLARI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 587-591.
34. Fayziyev, To‘Rabek Raufovich, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "MADANIYAT VA SAN‘AT SOHASI MENEJMENTIDA LOYIHALAR FAOLIYATI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 41-49.

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-3, ISSUE-6

35. Fayziyev, To‘Rabek Raufovich, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "IJTIMOIY SOHADA MARKETING XIZMATLARINING KONSEPTUAL ASOSLARI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 32-40.
36. Fayziyev, To‘Rabek Raufovich, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "TEATR VA KONSERT TOMOSHOLARINI BOSHQARISHNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 50-56.
37. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Xolmo‘Minov Zokir O‘G‘Li. "SHARQ MUTAFAKKIRLARINING BOSHQARUV BORASIDAGI QARASHLARI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 547-551.
38. Ashiraliyeva, Malikaxon Qaxramon Qizi, and Xolmo‘minov Zokir O‘g‘Li Mo‘minmirzo. "AYOL RAHBARLARNING JAMIYATDA TUTGAN O‘RNI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 116-121.
39. Xushvaqto‘v, Azizbek Sirojiddinovich, and Mo‘Minmirzo Zokir O‘G‘li Xolmo. "ART MENEJMENTNI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLARNING AHAMIYATI." *Oriental Art and Culture* 2.4 (2021): 65-74.
40. Malikakhan, Ashiraliyeva, and Kholmominov Mominmirza Zakir. "CUSTOMS AND CEREMONIES RELATED TO CHILDHOOD." *Journal of Innovation, Creativity and Art* 2.12 (2023): 31-39.
41. Farhod, Asal Khayriddinova, and Kholmominov Mominmirza Zakir. "HISTORY OF MUSICAL ART IN THE EXAMPLE OF THE PHILHARMONY." *Journal of Innovation, Creativity and Art* 2.12 (2023): 20-30.
42. Abdusamad, Shahboz Khan Mardiev, and Mominmirza Kholmominov Zakir. "THE ROLE OF THEORETICAL AND PRACTICAL KNOWLEDGE IN THE TRAINING OF CULTURE AND ART MANAGEMENT PERSONNEL." *Journal of Innovation, Creativity and Art* 2.12 (2023): 54-64.
43. Norbobo o‘g‘li, Samiyev Baxtiyor. "MADANIYAT VA SAN‘AT SOHASIDA MARKETING." *Journal of Innovation, Creativity and Art* 2.11 (2023): 47-53.
44. Samiyev, Baxtiyor Norbobo O‘G‘Li, and Mo‘Minmirzo Xolmo‘Minov. "YUSUF XOS HOJIBNING BOSHQARUVGA DOIR QARASHLARI VA AXLOQIY O‘GITLARI." *Oriental Art and Culture* 4.2 (2023): 359-364.
45. To‘G‘Onboyeva, Ziyodaxon, and Xolmo‘Minov Mo‘Minmirzo. "O‘ZBEK SAN‘ATI VA MADANIYATI DAVLATNING IMIJI." *Oriental Art and Culture* 4.2 (2023): 502-509.

THE MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

VOLUME-3, ISSUE-6

46. Xolmo‘minov, Mo‘minmirzo. "BUYUK SOHIBQIRONNING DAVLAT BOSHQARUVI BORASIDAGI FIKR-MULOHAZALARI." *Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies*. Vol. 1. No. 1. 2022.
47. Asadova, Gulchiroy Azamat Qizi, and Mo‘Minmirzo Zokir O‘G‘Li. "TASHKILOTDA XODIMLARNING POTENSIALINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY USULLARI." *Oriental Art and Culture* 4.2 (2023): 76-82.
48. To‘G‘Onboyeva, Ziyodaxon, and Mo‘Minmirzo Xolmo‘Minov. "YANGI O‘ZBEKISTON JAMIYATIDA AYOLLARNING O‘RNI." *Oriental Art and Culture* 4.1 (2023): 635-639.
49. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Mo‘Minmirzo Zokir O‘G‘Li. "SIFATLI TA‘LIM VA MA‘NAVIY TARBIYA UYG‘UNLIGI." *Oriental Art and Culture* 4.1 (2023): 76-79.
50. qizi Maratova, Nilufar Laziz, and Mo‘minmirzo Xolmo‘minov. "LOOKING AT THE ACTIVITIES OF CULTURAL CENTERS: PROVIDING CULTURAL CENTERS WITH QUALIFIED STAFF." *Educational Research in Universal Sciences* 1.1 (2022): 130-134.
51. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi. "BAYRAMLAR TARIXI VA ULARNING ILMIY-AMALIY ASOSLARI." *Oriental Art and Culture* 3.4 (2022): 178-183.
52. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Xolmo‘Minov Zokir O‘G‘Li. "YANGI O‘ZBEKISTON YOSHLARINI TARBIYALASHDA MUSIQA TA‘LIMINING MAQSAD VA VAZIFALARI." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 36-40.
53. Xolmo‘minov, Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li. "XORAZM LAZGI RAQSINING O‘RGANISH TARIXIDAN PARCHALAR." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 264-267.
54. To‘G‘Onboyeva, Ziyodaxon Dilshodjon Qizi, and Xolmo‘minov Zokir O‘g‘Li Mo‘minmirzo. "YANGI O‘ZBEKISTONDA MADANIYAT VA SAN‘AT SOHASIGA QARATILAYOTGAN CHORA-TADBIRLAR." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 626-630.
55. Xolmo‘minov, Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li. "PROFESSOR AZAMAT HAYDAROV KITOBLARIDA MA‘NAVIYMA‘RIFIY ISLOHOTLAR TAHLILI." *Oriental Art and Culture* 3.2 (2022): 255-263.
56. Xolmo‘Minov, Mo‘Minmirzo, and Azizbek Xushvoqov. "MADANIYAT VA SAN‘AT SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK LOYIHALARINI AMALGA OSHIRISH." *Oriental Art and Culture* 3.1 (2022): 89-95.

57. Xolmo‘Minov, Mo‘Minmirzo, and Azizbek Xushvoqov. "MADANIYAT MARKAZLARI FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING ASOSIY OMILLARI." *Oriental Art and Culture* 3.1 (2022): 164-171.
58. Gulchiroy, Asadova, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "INSON AQL ZAKOVATINI RIVOJLANTIRISHDA ISHLATILADIGAN PEDAGOGIK BILIMLAR." *Oriental Art and Culture* 3.4 (2022): 168-173.
59. Mardiev, Shahbozxon Abdusamad O‘G‘Li, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "MADANIYAT VA ISTIROHAT BOG ‘LARI AHOLI DAM OLISH MASKANIDIR." *Oriental Art and Culture* 4.2 (2023): 390-397.
60. Mardiev, Shahbozxon Abdusamad O‘G‘Li, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "RAHBAR FAOLIYATIDA IJTIMOY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARNING BOSHQARUV JARAYONIGA TA‘SIRI." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 169-174.
61. Ashiraliyeva, Malikaxon Qaxramon Qizi, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "BOSHQARUV JARAYONLARIDA RAHBARLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 41-44.
62. Mardiev, Shahbozxon Abdusamad O‘G‘Li, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "BOSHQARUV JARAYONLARIDA RAHBARLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH." *Oriental Art and Culture* 3.3 (2022): 164-168.
63. Alibekova, Hafiza Suvon Qizi, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "YUSUF XOS HOJIBNING ‘‘QUTQADG ‘U BILIG’’ ASARIDA BOSHQARUV SAN‘ATI." *Oriental Art and Culture* 4.2 (2023): 58-63.
64. Abdullayeva, Muqaddas Baxtiyor Qizi, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "SHARQ MUTAFAKKIRLARI ASARLARIDA BOSHQARUV SAN‘ATIGA DOIR QARASHLARI." *Oriental Art and Culture* 4.2 (2023): 43-48.
65. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Mo‘Minmirzo Zokir O‘G‘Li. "XALQARO TEATR VA MUZEYLAR FAOLIYATIGA NAZAR." *Oriental Art and Culture* 4.2 (2023): 83-89.
66. Najimova, Nigora Ulug‘Bek Qizi, and O‘G‘Li Mo‘Minmirzo Zokir. "MASHHUR SHAXSLARNING LIDERLIK QIYOFASI." *Oriental Art and Culture* 4.1 (2023): 260-263.
67. Mardiyev, Shahbozxon Abdusamad O‘G‘Li, and Mo‘minmirzo Zokir O‘g‘Li Xolmo‘minov. "RAHBAR AXLOQI VA ADOLATLI BOSHQARUVNI TASHKIL ETISH MUAMMOLARI." *Oriental Art and Culture* 4.1 (2023): 276-282.

68. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Mo‘Minmirzo Zokir O‘G‘Li. "ZAMONAVIY KUTUBXONALAR VA ULARNING FAOLIYATI." *Oriental Art and Culture* 4.1 (2023): 80-83.
69. . Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "Историко-социологический анализ развития телевидения в Узбекистане." *Вестник Челябинского государственного университета* 1 (383) (2016): 155-160.
70. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "Основные направления политики Республики Узбекистан в отношении Европейского Союза." *Молодой ученый* 40 (2020): 186-188.
71. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "Деятельность частных телеканалов в Узбекистане." *ИННОВАЦИОННЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ: ТЕОРИЯ, МЕТОДОЛОГИЯ, ПРАКТИКА*. 2019.
72. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "ЁШЛАР ҲАЁТИДА ВИРТУАЛЛАШУВ САБАБЛАРИ ВА ОМИЛЛАРИНИНГ СОЦИОЛОГИК ТАҲЛИЛИ." *Scientific Impulse* 1.3 (2022): 1043-1050.
73. Юсупалиева, Д. К. "Телевидение Узбекистана в годы независимости." *Культура. Духовность. Общество* 17 (2015): 38-42.
74. Юсупалиева, Д. К. "История журналистики Узбекистана." *Modern Science* 2-1 (2020): 330-334.
75. Yusupalieva, Dilafruz K. "The Importance Of National Values In The Formation Of Intellectual Power." *Journal of Positive School Psychology* 6.7 (2022): 5199-5206.
76. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "Сотрудничество между Китаем и Узбекистаном." *Проблемы науки* 1 (60) (2021): 21-23.
77. Юсупалиева, Д. К. "Традиции архитектурной культуры Узбекистана." *Modern Science* 2-1 (2020): 23-26.
78. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "Международные отношения-зеркало мирового прогресса." *Молодой ученый* 23 (2020): 522-524.
79. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "НАЦИОНАЛЬНЫЙ ВОПРОС И ТЕЛЕВИДЕНИЕ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ КРИЗИСА ТОТАЛИТАРНОЙ СИСТЕМЫ." *Актуальные научные исследования в современном мире* 5-11 (2020): 155-159.
80. Yusupalieva, D. K. "Political role of television in the development of national ideology." *ISJ Theoretical & Applied Science*, 06 (86) (2020): 665-667.
81. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "Партия как политический институт." *Современная наука и ее ресурсное обеспечение: инновационная парадигма*. 2020.

82. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ СТАНОВЛЕНИЯ И РАЗВИТИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА." *Апробация* 1 (2017): 103-106.
83. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "Телевидение Узбекистана как источник духовно-нравственного обновления общества." *Апробация* 1 (2017): 100-102.
84. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАБОТЫ В ПАРКАХ КУЛЬТУРЫ И ОТДЫХА." *ББК 70 А76 Под общей редакцией ИИИ Ивановской, МВ Посновой, кандидата философских наук* (2021).
85. Юсупалиева, Д. К. "ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ." *Мир в эпоху глобализации экономики и правовой сферы: роль биотехнологий и цифровых технологий*. 2021.
86. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "ИСТОРИОГРАФИЧЕСКИЙ ОБЗОР ИЗУЧЕНИЯ САДОВО-ПАРКОВОГО ИСКУССТВА ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ." *НАУКА, ОБЩЕСТВО, КУЛЬТУРА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ*. 2021.
87. Кахрамоновна, Yusupaliyeva Dilafruz. "Socio-Cultural Activity Planning of Culture and Arts Manager Characteristics." *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education* (2993-2769) 1.8 (2023): 496-502.
88. Кахрамоновна, Yusupaliyeva Dilafruz. "Mass-Cultural and Concert-Calendar Year Plans of Watching the Formation of the Event." *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN* 4.10 (2023): 30-35.
89. Юсупалиева, Д. К. "РЕЛИГИОЗНЫЕ ФАКТОРЫ В СОВРЕМЕННОМ ПОЛИТИЧЕСКОМ ПРОЦЕССЕ." *НОВАЯ НАУКА: ИСТОРИЯ СТАНОВЛЕНИЯ, СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ, ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ*. 2021.
90. Юсупалиева, Д. К. "ПОЛНОМОЧИЯ ПРЕЗИДЕНТА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН." *ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ СТАНОВЛЕНИЯ ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВОГО ОБЩЕСТВА*. 2021.
91. Юсупалиева, Д. К. "СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ ВЗГЛЯДЫ ФАРАБИ И БЕРУНИ." *Сборники конференций НИЦ Социосфера*. No. 4. Vedecko vydavatelske centrum Sociosfera-CZ sro, 2021.
92. Юсупалиева, Д. К. "ИСПОЛНИТЕЛЬНАЯ ВЛАСТЬ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН." *НОВАЯ НАУКА: ИСТОРИЯ*

СТАНОВЛЕНИЯ, СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ, ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ. 2021.

93. Юсупалиева, Д. К. "СОТРУДНИЧЕСТВО РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН СО СТРАНАМИ ЮГО-ЗАПАДНОЙ АЗИИ." *Мир в эпоху глобализации экономики и правовой сферы: роль биотехнологий и цифровых технологий*. 2021.

94. Юсупалиева, Д. К. "СОЦИАЛЬНО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ МЫСЛЬ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В IX-XIV ВВ." *Сборники конференций НИЦ Социосфера*. No. 4. Vedecko vydavatelske centrum Sociosfera-CZ sro, 2021.

95. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "РОЛЬ ТЕЛЕВИДЕНИЯ В РАЗВИТИИ СТРАНЫ." *NEW CHALLENGES IN NEW SCIENCE*. 2021.

96. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "ТЕЛЕВИДЕНИЕ НА НОВОМ ЭТАПЕ РАЗВИТИЯ УЗБЕКИСТАНА." *НАУКА, ОБЩЕСТВО, КУЛЬТУРА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ*. 2021.

97. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "СОТРУДНИЧЕСТВО УЗБЕКИСТАНА СО СТРАНАМИ АЗИИ COOPERATION OF UZBEKISTAN WITH ASIAN COUNTRIES." *ББК 60+ 65 Н72 (2021): 255*.

98. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "УЗБЕКИСТАН И ТАДЖИКИСТАН: ДРУЖБА И СОТРУДНИЧЕСТВО." *НОВАЯ НАУКА В НОВОМ МИРЕ: ФИЛОСОФСКОЕ, СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ, КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКОЕ ОСМЫСЛЕНИЕ*. 2021.

99. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "СОТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ВЕЛИКОБРИТАНИЕЙ И УЗБЕКИСТАНОМ." *СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ: ПРОБЛЕМЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ И ВНЕДРЕНИЯ РЕЗУЛЬТАТОВ*. 2021.

100. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "СОТРУДНИЧЕСТВО УЗБЕКИСТАНА СО СТРАНАМИ АЗИИ." *Новые импульсы развития: вопросы научных исследований 1 (2021): 255-259*.

101. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "ВЗАИМОВЫГОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО УЗБЕКИСТАНА И КЫРГЫЗСТАНА." *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИИ, ФИЛОСОФИИ И ПРАВА*. 2021.

102. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "УЗБЕКИСТАН-ШВЕЙЦАРИЯ: ВЗАИМОВЫГОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО." *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИИ, ФИЛОСОФИИ И ПРАВА*. 2021.

103. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "СУЩНОСТЬ И ОСОБЕННОСТИ ПОЛИТИЧЕСКОГО ПОВЕДЕНИЯ." *ADVANCED RESEARCH: PROBLEMS AND NEW APPROACHES*. 2021.
104. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна, and Хамза Холикулович Шодиев. "СОТРУДНИЧЕСТВО РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН С РЕСПУБЛИКОЙ КОРЕЯ." *СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ: ПРОБЛЕМЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ И ВНЕДРЕНИЯ РЕЗУЛЬТАТОВ*. 2021.
105. Юсупалиева, Д. К., and Х. Х. Шодиев. "ПОЛИТИЧЕСКИЙ ИНТЕРЕС КАК ФАКТОР СОЦИАЛЬНОГО ПРОГРЕССА." *Modern Science* 1-1 (2021): 358-360.
106. Юсупалиева, Дилафруз Кахрамоновна. "СОТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ЕГИПТОМ И УЗБЕКИСТАНОМ." *Проблемы науки* 1 (60) (2021): 18-20.
107. Xayriddinova, Asal Farhod Qizi, and Mo'Minmirzo Zokir O'G'Li. "ZAMONAVIY KUTUBXONALAR VA ULARNING FAOLIYATI." *Oriental Art and Culture* 4.1 (2023): 80-83.
108. Нуруллаев, А. С. "К ВОПРОСУ МЕТОДОЛОГИИ ТЕХНОЛОГИИ РЕАЛИЗАЦИИ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ." *Экономика и социум* 8 (99) (2022): 268-278.
109. Нуруллаев, Абдулазиз. "Мировой страховой рынок и тенденции его развития." *Архив научных исследований* 4.1 (2022).
110. Нуруллаев, Абдулазиз. "Ќишлоқ хўжалигидаги институционал ўзгаришлар шароитида давлат кўмаги асосида рискларни суғурталаш методологиясига янгича ёндашув хусусида." *Экономика и инновационные технологии* 5 (2019): 117-126.
111. Нуруллаев, А. С. "Вопросы страхования фермерских хозяйств в Узбекистане." *Актуальные проблемы современной науки* 2 (2004): 116.
112. Nurullaev, Abdulaziz Sirojiddinovich. "The Model of Insurance Protection of Business in the Agricultural Sector in the Context of Institutional Transformations." *International Journal of Business, Economics and Management* 4.2: 344-349.
113. NURULLAEV, AS. "To the Question of Methodological Bases of Future Harvest Insurance in Agriculture." *International Journal of Innovations in Engineering Research and Technology* 7.05: 329-333.
114. Nurullaev, Abdulaziz Sirozhiddinovich. "Improvement of agricultural insurance as a factor of development of agrarian industry in the country." *CREATION OF ETHNOGRAPHIES WITH POPULAR TRADITIONS* 11.13: 45.

115. Нуруллаев, А. С. "ИЖТИМОЙ-МАДАНИЙ ФАОЛИЯТ БОШҚАРУВИДА МЕНЕЖМЕНТНИНГ ЎРНИ." 95.
116. Shermanov, E. "Role of mass media in the formation of participatory education in the context of globalization." (2021).
117. Шерманов, Элдор. "ИНСОН-ЎЗ ХАЛҚИ ТАҚДИРИГА ЛОҚАЙДЛИГИ ИЖТИМИЙ-ПЕДАГОГИК МУАММО СИФАТИДА." *Scientific progress* 3.6 (2022): 64-70.
118. Irisboyeva D. E. AMIR TEMUR DAVRIDA MADANIYATNING YUKSALISHI //ARXITEKTURA, MUHANDISLIK VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR JURNALI. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 31-33.
119. Khaitkulovich, Madiev Sobir. "Pragmatics of Working with Students in the Process of Musical Performance and Identification of Individual Characteristics." *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN* 4.12 (2023): 33-36.
120. Khaitkulovich, Madiev Sobir. "Issues of Increasing Cognitive-Creative Competence of Musical Instrument Players." *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769)* 1.10 (2023): 146-149.
121. Khaitkulovich, Madiev Sabir. "Improving the personal competence of teachers of old performance is a requirement of the time." (2022).